

**МЕДИЧНИЙ ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ
ЗАПОРІЗЬКОГО ДЕРЖАВНОГО МЕДИКО-ФАРМАЦЕВТИЧНОГО
УНІВЕРСИТЕТУ**

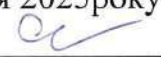
**Циклова комісія професійної та практичної
підготовки відділення «Сестринська справа»**

ЗАТВЕРДЖУЮ
Заступник директора з
навчальної роботи
Наталія БРАГАР

РОБОЧА НАВЧАЛЬНА ПРОГРАМА

з дисципліни **МЕДИЧНА І СОЦІАЛЬНА РЕАБІЛІТАЦІЯ**
Спеціальність **223 «Медсестринство»**
Освітньо-професійний ступінь **фаховий молодший бакалавр**
Форма навчання **денна**
Кваліфікація-**Сестра медична**
Термін підготовки **3 роки 10 місяців**
Кількість кредитів **3,0**
Загальна кількість годин **90 годин**
з них: лекції **20 годин**,
практичні **58 годин**,
самостійна робота **12 годин**.
Залік (семестр) – **VIII**

Програма складена відповідно до
ОПП «Сестринська справа» 2024 р.

Схвалена на засіданні ЦМК
Протокол №1 від «21»серпня 2025року
Голова ЦМК

Запоріжжя 2025

Медична та соціальна реабілітація. Робоча навчальна програма з підготовки фахівця освітньо-професійного ступеня «фаховий молодший бакалавр» напрямку підготовки 223 «Медсестринство» - Запоріжжя, Медичний фаховий коледж ЗДМФУ, 2025 - 31с.

Укладач: Марина ПОПРАВКО – викладач вищої кваліфікаційної категорії, викладач методист.

Схвалено на засіданні циклової комісії «Професійної та практичної підготовки відділення «Сестринська справа» Протокол №1 від 21.08.2025 р.

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Програму з дисципліни “Медична та соціальна реабілітація” складено для медичних закладів вищої освіти за спеціальністю 223 “Медсестринство” відповідно до складових ОПІ «Сестринська справа» у 2024 році.

На дисципліну передбачено 90 год; з них: лекцій — 20 год, навчальної практики — 58 год, самостійної позааудиторної роботи — 12 год.

За навчальним планом вивчення основ реабілітації здійснюється на четвертому році навчання.

“Медична та соціальна реабілітація” як навчальна дисципліна:

- базується на попередньо вивчених дисциплінах: “Анатомія людини”, “Фізіологія”, “Основи психології та міжособове спілкування”, “Фармакологія та медична рецептура”, “Основи медсестринства”;
- інтегрується з такими дисциплінами: “Основи профілактичної медицини”, “Медсестринство у внутрішній медицині”, “Медсестринство в педіатрії”, “Медсестринство в хірургії”;
- закладає студентам фундамент для подальшого засвоєння ними знань та вмінь з циклу “Медсестринство в сімейній медицині”, “Медсестринство в геріатрії та геронтології”, “Громадське здоров’я та громадське медсестринство” тощо.

Видами навчальних занять згідно з навчальним планом є:

- лекції;
- навчальна практика;
- самостійна позааудиторна (індивідуальна) робота студентів.

Теми лекційного курсу розкривають проблемні питання відповідних розділів дисципліни “Медична та соціальна реабілітація”.

Навчальна практика передбачає:

- засвоєння техніки та методик проведення електропроцедур, лікувальної фізкультури, масажу тощо;
- вирішення проблем пацієнта, складання та реалізація плану медсестринських втручань, повернення здоров’я і працездатності, зниження до мінімуму випадків інвалідності тощо.

Засвоєння тем контролюється на навчальній практиці. Для визначення рівня підготовки знань студентів застосовуються: тестові теоретичні завдання, комп’ютерні тести, розв’язування ситуаційних задач, ділові ігри, контроль практичних навичок тощо.

Самостійна робота студентів передбачає вивчення нових напрямів реабілітації, співпрацю з громадськими організаціями, розвиток санаторно-курортної служби в Україні, окремі сучасні напрями фізіотерапії.

Предметна (циклова) комісія має право вносити до 15 % змін до навчальної програми залежно від організаційних і технічних можливостей, появи нових наукових

напрямків і технологій, екологічних особливостей регіону, але відповідно до кінцевих цілей ОКХ і ОПП за фахом підготовки та навчальним планом.

Після вивчення дисципліни ***студенти повинні знати:***

- правила техніки безпеки, охорони праці в галузі, протиепідемічного режиму, професійної безпеки у реабілітаційних відділеннях і при роботі з фізіотерапевтичною апаратурою. Заходи безпеки при роботі з електроприладами, апаратами, що працюють під тиском, балонами з газом;
- права та обов'язки медичних сестер профільних відділень;
- техніку та методику проведення електропроцедур;
- фізіологічну та лікувальну дію на організм фізичних чинників;
- покази та протипокази до призначення фізіотерапевтичних процедур;
- критерії вибору пацієнтів для санаторно-курортного лікування;
- основні засоби та форми лікувальної фізичної культури;
- основні та допоміжні прийоми класичного масажу;
- засоби та заходи соціальної, педагогічної, професійної, психологічної реабілітації;
- чинні накази та нормативно-правові акти, що регламентують діяльність медичної сестри відділення реабілітації та фізіотерапії.

Студенти повинні вміти:

- дотримуватись правил техніки безпеки, охорони праці в галузі, протиепідемічного режиму, професійної безпеки у реабілітаційних відділеннях і при роботі з фізіотерапевтичною апаратурою, апаратами, що працюють під тиском, балонами з газом;
- проводити медсестринське обстеження пацієнтів терапевтичного, хірургічного, неврологічного, педіатричного, геріатричного профілів, які підлягають реабілітації;
- оцінювати стан здоров'я пацієнта для призначення електропроцедур, як реабілітаційного чинника;
- надавати невідкладну допомогу пацієнтам при ураженні електричним струмом;
- проводити медсестринське обстеження пацієнтів для визначення показів та протипоказів до гідропатичних процедур;
- володіти методиками проведення водо- та теплолікувальних процедур;
- призначати мінеральні лікувальні води при різних захворюваннях;
- проводити медсестринське обстеження та оцінювати стан пацієнта для визначення показів та протипоказів до реабілітації в санаторіях;
- використовувати засоби лікувальної фізкультури для фізичної реабілітації пацієнтів;
- складати комплекс вправ залежно від захворювання та ступеня втрати функціональної здатності;
- проводити заняття лікувальної фізкультури з пацієнтом;
- оцінювати реакцію організму на фізичне навантаження;
- проводити масаж;
- виконувати обов'язки медичної сестри реабілітаційного відділення всіх рівнів і профілів;

- проводити санітарно-освітню роботу в реабілітаційному відділенні та з окремими пацієнтами, їх рідними та близькими;
- вести затверджену та медсестринську документацію у відповідності до вимог діючих наказів МОЗ України.

Студенти мають бути поінформовані про:

- сучасні методи, засоби та форми медичної реабілітації;
- стан здоров'я населення регіону, України;
- сучасні системи та програми реабілітації;
- екологічний та санітарно-епідеміологічний стан регіону, України.

Компетенції, які забезпечуються навчальною дисципліною:

Загальні компетентності

- ЗК 3 Усвідомлення рівних можливостей та гендерних проблем.
- ЗК 4 Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
- ЗК 5 Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.
- ЗК 6 Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.
- ЗК 7 Здатність спілкуватися іноземною мовою.
- ЗК 8 Здатність до міжособистісної взаємодії.

Спеціальні компетентності

- СК 1 Здатність до застосування професійних стандартів та нормативно-правових актів у повсякденній медичній практиці.
- СК 2 Здатність до вміння задовольняти потреби пацієнта протягом різних періодів життя (включаючи процес умирання), шляхом обстеження, діагностики, планування та виконання медичних втручань, оцінювання результату та корекції індивідуальних планів догляду та супроводу пацієнта.
- СК 3 Здатність до самоменеджменту у професійній медичній діяльності.
- СК 4 Здатність до співпраці з пацієнтом, його оточенням, з іншими медичними й соціальними працівниками на засадах сімейно-орієнтованого підходу, враховуючи особливості здоров'я чи 9 перенесені хвороби та фізичні, соціальні, культурні, психологічні, духовні чинники і фактори довкілля, здійснювати санітарнопросвітницьку роботу.
- СК 5 Здатність до динамічної адаптації та саморегуляції у важких життєвих і професійних ситуаціях з урахуванням механізму управління власними емоційною, мотиваційно-вольовою, когнітивною сферами.
- СК 6 Здатність до роботи в мультидисциплінарній команді при здійсненні професійної діяльності, для ефективного надання допомоги пацієнту протягом життя, з урахуванням усіх його проблем зі здоров'ям.
- СК 7 Здатність до вміння обирати обґрунтовані рішення в стандартних клінічних ситуаціях, спираючись на здобуті компетентності та нести відповідальність відповідно до законодавства.
- СК 8 Здатність до використання інформаційного простору та сучасних цифрових технологій в професійній медичній діяльності.

СК 9 Здатність до використання сукупностей професійних навичок (умінь) при підготовці та проведенні діагностичних досліджень та застосовуванні дезінфікуючих і лікарських засобів у професійній діяльності.

СК 10 Здатність до забезпечення безпеки пацієнта, дотримання принципів інфекційної та особистої безпеки, збереження здоров'я у процесі здійснення догляду, виконання маніпуляцій, процедур, при переміщенні та транспортуванні пацієнта, наданні екстреної медичної допомоги.

СК 11 Здатність до застосування сукупностей втручань та дій для забезпечення пацієнту гідного ставлення, конфіденційності, захисту його прав, фізичних, психологічних та духовних потреб на засадах транскультурального медсестринства, толерантної та неосудної поведінки.

СК 12 Здатність до безперервного професійного розвитку фахівців у сфері охорони здоров'я (освіта впродовж життя)..

СК 13 Здатність до використання професійно профільованих знань, умінь та навичок для здійснення санітарно-гігієнічних і лабораторних досліджень, протиепідемічних та дезінфекційних заходів..

СК 14 Здатність до дотримання принципів медичної етики та деонтології.

СК 15 Здатність до здійснення профілактичних втручань, спрямованих на зменшення інфекційних захворювань серед дорослого та дитячого населення, зокрема вакцинацію згідно з календарем профілактичних щеплень та екстрену імунопрофілактику, включаючи її популяризацію.

Знання та розуміння

РН 1. Вільно спілкуватися державною та іноземною мовами для комунікації, ведення медичної та іншої ділової документації.

РН 2. Застосовувати сучасні цифрові та комунікативні технології для пошуку інформації та документування результатів професійної діяльності.

РН 3. Застосовувати основні положення законодавства в охороні здоров'я.

РН 4. Вести медичну документацію за формами, встановленими нормативноправовими документами

РН 5. Дотримуватися правил охорони праці та безпеки життєдіяльності.

РН 6. Обирати тактику спілкування з пацієнтами та членами їхніх родин, колегами, дотримуючись принципів професійної етики, толерантної та неосудної поведінки при здійсненні професійної діяльності, з урахуванням соціальних, культурних, гендерних та релігійних відмінностей.

РН 7. Застосовувати паліативну компетентність при роботі з пацієнтами, їх оточенням, медичними та соціальними працівниками під час здійснення професійної діяльності.

РН 8. Вживати заходи спрямовані на створення безпечного лікарняного середовища та дотримання лікувально-охоронного режиму, в інтересах збереження власного здоров'я та зміцнення здоров'я пацієнта .

РН 9. Розпізнавати й інтерпретувати ознаки здоров'я і його змін, хвороби чи інвалідності (оцінка/діагноз), обмежень можливості повноцінної життєдіяльності та визначати проблеми пацієнтів при різних захворюваннях і станах.

РН 10. Вміти проводити підготовку пацієнта до лабораторних, інструментальних та інших досліджень, здійснювати забір біологічного матеріалу та проб, скеровувати до лабораторії.

РН 11. Застосовувати лікарські препарати та медикаменти при здійсненні професійної діяльності.

РН 12. Виконувати медичні маніпуляції та процедури відповідно до фахових протоколів, алгоритмів, включаючи надання послуг з первинної медичної допомоги в складі команди первинної медичної допомоги .

РН 13. Надавати екстрену та невідкладну долікарську медичну допомогу.

РН 14. Здійснювати заходи щодо збереження репродуктивного здоров'я населення з метою покращення демографічної ситуації.

РН 15. Надавати консультативну допомогу та здійснювати навчання населення щодо здорового способу життя, наслідків нездорового способу життя, важливості збільшення фізичної активності та здорового харчування, вакцинації; забезпечувати реабілітацію реконвалесцентів та диспансеризацію пацієнтів. РН

16. Вживати заходи, спрямовані на специфічну та неспецифічну профілактику захворювань.

РН 17. Вживати протиепідемічні заходи в осередку інфекційних та особливо небезпечних захворювань при здійсненні професійної діяльності.

РН 18. Дотримуватися правил ефективної взаємодії в команді для надання якісної медичної допомоги різним категоріям населення.

РН 19. Здійснювати взаємозалежні професійні функції з метою забезпечення якісної медичної допомоги населенню.

Формування суджень :

ПРН 30. Оцінювати важливість і демонструвати здатність до самоосвіти та самовиховання.

ПРН 32. Визначати та оцінювати етапи сестринського процесу.

ПРН 33. Аргументовано проводити санітарно-просвітницьку роботу серед населення.

ПРН 35. Оцінювати професійні фактори для профілактики синдрому вигорання.

ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН

Навчальної дисципліни «Медична і соціальна реабілітація»

Назви розділів і тем	Всього годин	Кількість годин за видами занять			
		З викладачем			
		Всього	Лекцій	П/з	С/р
Розділ 1.					
Тема 1. Основи реабілітації.Електричний струм низької напруги постійного напрямку: гальванізація та електрофорез.	11	10	2	8	1
Тема 2. Імпульсний електричний струм низької частоти, постійного та змінного напрямку.	7	6	2	4	1
Тема 3. Електричний струм високої напруги і Частоти.	7	6	2	4	1
Тема 4. УВЧ-терапія, мікрохвильова терапія. Лікування ультразвуком.	7	6	2	4	1
Розділ 2.					
Тема 1. Світлолікування, аерозольтерапія. Водолікування. Пелоїдотерапія.	11	10	2	8	1
Тема 2. Основи лікувальної фізичної культури. Засоби та форми ЛФК.	7	6	2	4	1
Тема 3. Основи лікувального масажу.	8	6	2	4	2
Тема 4. Реабілітація пацієнта із захворюваннями внутрішніх органів і систем.	8	6	2	4	2
Тема 5. Реабілітація пацієнта з хірургічними та неврологічними захворюваннями.	11	10	2	8	1
Тема 6. Відновне лікування та реабілітація пацієнтів у педіатрії та геріатрії.	11	10	2	8	1
Тема 7. Охорона праці в галузі.	2	2		2	
	90	78	20	58	12

ЗМІСТ НАВЧАЛЬНОГО КУРСУ

Розділ 1. Медична реабілітація. Загальна фізіотерапія.

Тема 1. Основи реабілітації. Електричний струм низької напруги постійного напрямку: гальванізація та електрофорез.

Лекція: 2 год. Практичне заняття: 8 год.

ЛЕКЦІЯ 1

План

1. Реабілітація, її визначення. Види реабілітації, її завдання.
2. Основні принципи реабілітації.
3. Реабілітаційні установи, що реалізують програми медико-соціальної реабілітації.
4. Принципи організації роботи відділень реабілітації.
5. Класифікація фізичних чинників лікування, механізм дії.
6. Постійний струм низької малої сили. Фізіологічна дія.
7. Сучасні апарати гальванізації та медикаментозного електрофорезу.
8. Медикаментозний електрофорез.

ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ 1 П1

1. Реабілітація, її визначення. Види реабілітації, її завдання.
2. Принципи організації роботи відділень реабілітації.
3. Ознайомлення з обладнанням, документацією, оснащенням відділень реабілітації.
4. Основні принципи реабілітації.
5. Загальні правила проведення процедур.
6. Обов'язки медичних сестер профільних відділень реабілітаційних закладів.

ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ 1 П2

1. Принципи будови апаратів.
2. Додаткові приналежності, необхідні для гальванізації: струмонесучі проводи, затискачі, електроди, гідрофільні прокладки. Види, вимоги, їх фіксація.
3. Методики накладання електродів при гальванізації.
4. Ускладнення, їх причини. Дозування величини струму.
5. Сучасні апарати гальванізації та медикаментозного електрофорезу.
6. Показання та протипоказання до гальванізації.
7. Медикаментозний електрофорез. Визначення методу.
8. Особливості та переваги електрофорезу. Показання та протипоказання.
9. Правила техніки безпеки, охорона праці, професійна безпека в реабілітаційних

відділеннях та під час роботи з апаратурою.

ЛІТЕРАТУРА

Основна

1. Медична і соціальна реабілітація: підручник / В.Б. Самойленко, Н.П. Яковенко, І.О. Петряшев та ін. – 3-є вид., перероб. і доповн. – К. : Медицина, 2023. – 359 с.

Додаткова

1. Медична та соціальна реабілітація: навчальний методичний посібник / С.С. Сапункова, Л.О. Піц. – К.: Медицина, 2018. – 280 с.
2. Медична та соціальна реабілітація: навчально-методичний посібник (I—III р. а.) / С.С. Сапункова, Л.О. Піц, А.Ф. Гутніцька та ін. – К.: Медицина, 2018. – 280 с.
3. Мисула І.Р., Левицька Л.В., Вакуленко Д.В. Основи медичної та соціальної реабілітації в медсестринстві. – Тернопіль: ТДМУ, 2015. – 444 с.
4. Порада А.М., Солодовник О.В., Прокопчук Н.Є. Основи фізичної реабілітації: Навч. посібник. – 2-е вид. – К.: Медицина, 2018. – 248 с.
5. Козак Д.В., Давибіда Н.О. Фізична реабілітація та основи здорового способу життя. Тернопіль. Укрмедкнига. 2015. – 199 с.

Тема 2. Імпульсний електричний струм низької частоти, постійного та змінного напрямку.

Лекція: 2 год. Практичне заняття: 4 год.

ЛЕКЦІЯ 2

План

1. Характеристика імпульсних струмів. Види імпульсних струмів. Фізіологічна дія імпульсних струмів залежно від виду струму.
2. Правила техніки безпеки та охорони праці. Медсестринський процес під час виконання процедур.
3. Електросон. Визначення. Фізична характеристика струму, який використовується для електросну: апаратура, техніка, методика проведення процедур. Механізм фізіологічної та лікувальної дії. Показання, протипоказання.
4. Електростимуляція м'язів. Види струму, що використовуються для цього методу. Апарати для електростимуляції. Техніка та методика. Показання, протипоказання.
5. Діадинамотерапія. Фізична характеристика діадинамічних струмів. Фізіологічна дія, лікувальна дія різновидів діадинамічних струмів. Апарати для діадинамотерапії. Техніка та методика проведення. Показання, протипоказання.

6. Синусоїдальні модульовані струми. Фізична характеристика. Фізіологічна дія. Апарати ампліпульстерапії. Техніка та методика процедур. Показання та протипоказання.

ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ 2

1. Електросон. Апарати для електросну: “Електросон 10-5”, “Мета-1”, ЕС-2, ЕС-3, ЕС-4Т. Особливості будови електродів для електросну, вимоги для гідрофільних прокладок. Методика проведення електросну. Вимоги до кабінету електросну.
2. Діадинамічні струми. Апарати для лікування діадинамічними струмами “СНИМ-1”, “Біопульсар”, “Тонус-1”, ВТЛ 05. Вимоги до гідрофільних прокладок, електродів, їх фіксація. Методика накладання електродів, дозування величини струму при діадинамотерапії.
3. Синусоїдальні модульовані струми. Апарати для ампліпульстерапії:
" Ампліпульс-3", "Ампліпульс-4". “ЕТЕР”, “Радіус 01”. Вимоги до гідрофільних прокладок та електродів, дозування струму, методика проведення.
4. Дотримання правил техніки безпеки, охорони праці, професійної безпеки під час роботи з апаратурою.

ЛІТЕРАТУРА

Основна

1. Медична і соціальна реабілітація: підручник / В.Б. Самойленко, Н.П. Яковенко, І.О. Петряшев та ін. – 3-є вид., перероб. і доповн. – К. : Медицина, 2023. – 359 с.

Додаткова

1. Медична та соціальна реабілітація: навчальний методичний посібник / С.С. Сапункова, Л.О. Піщ. – К.: Медицина, 2018. – 280 с.
2. Медична та соціальна реабілітація: навчально-методичний посібник (І—ІІІ р. а.) / С.С. Сапункова, Л.О. Піщ, А.Ф. Гутніцька та ін. – К.: Медицина, 2018. – 280 с.
3. Мисула І.Р., Левицька Л.В., Вакуленко Д.В. Основи медичної та соціальної реабілітації в медсестринстві. – Тернопіль: ТДМУ, 2015. – 444 с.
4. Порада А.М., Солодовник О.В., Прокопчук Н.Є. Основи фізичної реабілітації: Навч. посібник. – 2-е вид. – К.: Медицина, 2018. – 248 с.
5. Козак Д.В., Давибіда Н.О. Фізична реабілітація та основи здорового способу життя. Тернопіль. Укрмедкнига. 2015. – 199 с.

Тема 3. Електричний струм високої напруги і частоти.

Лекція: 2 год. Практичне заняття: 4 год.

ЛЕКЦІЯ 3

план

1. Класифікація електричних струмів високої напруги і частоти.
2. Дарсонвалізація. Характеристика струму. Визначення методу. Апарати для місцевої дарсонвалізації. Особливості будови електродів. Фізіологічна та лікувальна дія струмів Дарсонваля. Техніка безпеки під час роботи з апаратурою. Показання та протипоказання.
3. Індуктотермія. Визначення. Апарати та індуктори для проведення процедури. Індуктор з настроєним контуром, що приєднується до портативних УВЧ-апаратів. Фізіологічна та лікувальна дія. Показання та протипоказання
4. Франклінізація. Визначення. Фізіологічна дія. Апарати. Фізична характеристика. Основні правила та техніка безпеки, охорони праці під час експлуатації апаратів. Методика загальної та місцевої франклінізації. Показання та протипоказання.
5. Правила техніки безпеки, охорона праці в галузі, професійна безпека в реабілітаційних відділеннях і під час роботи з апаратурою.

ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ 3

1. Франклінізація, дарсонвалізація, індуктотермія. Реалізація етапів медсестринського процесу під час відпускання процедур.
2. Дарсонвалізація. Апарати “Іскра-1”, “Іскра-2”, “Корона”, “Ультрадар”. Особливості будови електродів, оброблення їх перед та після процедури. Методики проведення дарсонвалізації: контактна, порожнинна, дистанційна. Окремі методики. Дозування.
3. Індуктотермія. Апарати: “ДКВ-1”, “ДКВ-2”, “ИКВ-4”. Електроди-індуктори, види індукторів. Техніка та методика проведення, повітряний проміжок. Дозування.
4. Франклінізація. Апарати “УФ-3”, “АФ-2”, “ФА 50-5”. Методика загальної, місцевої франклінізації.
5. Дотримання правил техніки безпеки та охорони праці під час експлуатації апаратів, відпускання процедур.

ЛІТЕРАТУРА

Основна

1. Медична і соціальна реабілітація: підручник / В.Б. Самойленко, Н.П. Яковенко, І.О. Петряшев та ін. – 3-є вид., перероб. і доповн. – К. : Медицина, 2023. – 359 с.

Додаткова

1. Медична та соціальна реабілітація: навчальний методичний посібник / С.С. Сапункова, Л.О. Піщ. – К.: Медицина, 2018. – 280 с.

2. Медична та соціальна реабілітація: навчально-методичний посібник (I—III р. а.) / С.С. Сапункова, Л.О. Піц, А.Ф. Гутніцька та ін. – К.: Медицина, 2018. – 280 с.
3. Мисула І.Р., Левицька Л.В., Вакуленко Д.В. Основи медичної та соціальної реабілітації в медсестринстві. – Тернопіль: ТДМУ, 2015. – 444 с.
4. Порада А.М., Солодовник О.В., Прокопчук Н.Є. Основи фізичної реабілітації: Навч. посібник. – 2-е вид. – К.: Медицина, 2018. – 248 с.
5. Козак Д.В., Давибіда Н.О. Фізична реабілітація та основи здорового способу життя. Тернопіль. Укрмедкнига. 2015. – 199 с.

Тема 4. УВЧ-терапія, мікрохвильова терапія. Лікування ультразвуком.

Лекція: 2 год. Практичне заняття: 4 год.

ЛЕКЦІЯ 4

План

1. Визначення та фізіологічна дія електричного поля ультрависокої частоти (УВЧ-терапія): апарати різної потужності, конденсаторні пластини, їхня форма, розміри, особливості використання.
2. Методики розташування електродів. Повітряний проміжок, його величина. Дозування. Техніка проведення УВЧ-терапії. Показання та протипоказання.
3. Імпульсне поле УВЧ. Апарати. Показання, протипоказання.
4. Лікування електромагнітним полем надвисокої частоти (мікрохвильова терапія). Використання сантиметрових та дециметрових електромагнітних хвиль. Апарати. Фізіологічна та лікувальна дія дециметрової та сантиметрової терапії. Показання та протипоказання.
5. Визначення та фізична характеристика ультразвуку. Механізм дії. Сучасна апаратура. Методика і техніка проведення процедури на різних ділянках тіла, особливість проведення. Показання і протипоказання.
6. Техніка безпеки, охорона праці в галузі, професійна безпека в реабілітаційних відділеннях та під час роботи з апаратурою.

ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ 4

1. УВЧ-терапія, мікрохвильова терапія. Лікування ультразвуком. Реалізація етапів медсестринського процесу під час відпускання процедур:
 - складання плану медсестринських втручань, його реалізація;
 - з'ясування дійсних та супутніх проблем пацієнта;
 - оцінювання стану пацієнта.
1. Електричне поле ультрависокої частоти. Апарати: “УВЧ-30”, “УВЧ-66”, “УВЧ-50”.

2. Заходи охорони праці медичних працівників під час роботи з електричним полем УВЧ, екранізуючи kabіни. Конденсаторні пластини, методики їх розміщення, значення величини повітряного проміжку, настроювання в резонанс. Техніка та методика проведення УВЧ-терапії, особливості проведення дітям. Дозування.
3. Імпульсне поле УВЧ. Апарати “Імпульс-2”, “Імпульс-3”. Окремі методики.
4. Мікрохвильова терапія. Апарати СМХ-терапії: “Луч-58”, “Луч-2”, “Луч-3”; ДМХ-терапії: “Ромашка”, “Волна-2”. Випромінювачі до апаратів. Методики проведення (дистанційна, контактна, порожнинна). Дозування.
5. Лікування ультразвуком. Ознайомлення із сучасним ультразвуковим обладнанням. Перевірка наявності ультразвукових хвиль. Черговість вмикання та вимикання апаратів. Контактні середовища, їхня роль, методика проведення ультразвукової терапії: контактної, провідної. Дозування.
6. Дотримання правил техніки безпеки, охорони праці під час роботи з апаратурою та відпускання процедур.

ЛІТЕРАТУРА

Основна

1. Медична і соціальна реабілітація: підручник / В.Б. Самойленко, Н.П. Яковенко, І.О. Петряшев та ін. – 3-є вид., перероб. і доповн. – К. : Медицина, 2023. – 359 с.

Додаткова

1. Медична та соціальна реабілітація: навчальний методичний посібник / С.С. Сапункова, Л.О. Піц. – К.: Медицина, 2018. – 280 с.
2. Медична та соціальна реабілітація: навчально-методичний посібник (І—ІІІ р. а.) / С.С. Сапункова, Л.О. Піц, А.Ф. Гутніцька та ін. – К.: Медицина, 2018. – 280 с.
3. Мисула І.Р., Левицька Л.В., Вакуленко Д.В. Основи медичної та соціальної реабілітації в медсестринстві. – Тернопіль: ТДМУ, 2015. – 444 с.
4. Порада А.М., Солодовник О.В., Прокопчук Н.Є. Основи фізичної реабілітації: Навч. посібник. – 2-е вид. – К.: Медицина, 2018. – 248 с.
5. Козак Д.В., Давибіда Н.О. Фізична реабілітація та основи здорового способу життя. Тернопіль. Укрмедкнига. 2015. – 199 с.

ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ ДО ЗАЛІКУ

1. Визначення понять “реабілітація”, “відновне лікування”.
2. Основна мета реабілітації в медицині.
3. Організація управління системою медичної та соціальної реабілітації в Україні.
4. Соціальна реабілітація, її завдання та складові, державні заклади та громадські

організації, які причетні до соціальної реабілітації.

5. Лікувально-профілактичні установи, які здійснюють медико-соціальну реабілітацію пацієнтів та інвалідів.
6. Медико-соціальні експертні комісії, їх рівні, завдання та функції.
7. Етапи реабілітації.
8. Види реабілітації.
9. Основна мета медичної реабілітації.
10. Основна мета психологічної реабілітації пацієнтів та інвалідів.
11. Основна мета професійної реабілітації пацієнтів та інвалідів.
12. Роль працетерапії у відновленні здоров'я.
13. Варіанти професійної реабілітації.
14. Комплекси реабілітаційних заходів, які використовуються на етапах реабілітації при різних захворюваннях.
15. Критерії відбору осіб для медико-соціальної реабілітації.
16. Індивідуальна програма реабілітації, її зміст, завдання.
17. Вимоги до кабінету фізіотерапії.
18. Техніка безпеки під час роботи у фізіотерапевтичному кабінеті.
19. Обов'язки медсестри фізіотерапевтичного кабінету.
20. Види струмів, які застосовують для електролікування.
21. Вид струму, який використовують для електрофорезу та гальванізації.
22. Апарати для гальванізації, види та вимоги до гідрофільних прокладок та електродів.
23. Методики проведення гальванізації.
24. Розрахунок величини струму під час проведення гальванізації.
25. Розрахунок витрат медикаментів під час проведення електрофорезу.
26. Ускладнення, що виникають під час гальванізації та електрофорезу, причини, допомога.
27. Показання та протипоказання для гальванізації та електрофорезу.
28. Особливості проведення гальванізації та електрофорезу в дітей.
29. Характеристика імпульсних струмів низької частоти, низької напруги.
30. Види імпульсних струмів.
31. Особливості будови електродів для електросну. Методика проведення.
32. Вимоги до кабінету електросну.
33. Показання та протипоказання до електросну.
34. Електродіагностика та електростимуляція. Апарати для електростимуляції.

35. Види електродів, що застосовуються для електростимуляції.
36. Методика проведення електростимуляції.
37. Діадинамічні струми. Характеристика струмів та їх модуляцій.
38. Види електродів, що застосовуються для діадинамотерапії, апарати для діадинамотерапії.
39. Методика проведення діадинамотерапії, дозування величини.
40. Синусоїдальні імпульсні струми, їх особливості.
41. Апарати для ампліпульстерапії, електроди, методики розміщення електродів.
42. Методика ампліпульстерапії, дозування.
43. Апарати для франклінізації, техніка, методика проведення процедури.
44. Механізм дії індуктотермії.
45. Методики проведення індуктотермії індуктором-диском та індуктором-кабелем.
46. Показання та протипоказання до індуктотермії.
47. Механізм дії струмів Дарсонваля. Характеристика струмів.
48. Апарати для дарсонвалізації, особливості будови електродів для дарсонвалізації.
49. Метод лікування — ультратонтерапія. Характеристика струмів.
50. Методика проведення дарсонвалізації, дозування. Показання та протипоказання для проведення.
51. Фізіологічна і лікувальна дія УВЧ-терапії. Конденсаторні пластини.
52. Повітряний простір, його значення. Дозування УВЧ-терапії.
53. Особливості проведення УВЧ дітям.
54. Показання та протипоказання для проведення УВЧ.
55. Методика проведення мікрохвильової терапії, дозування. Апарати.
56. Показання та протипоказання до мікрохвильової терапії.
57. Фізична характеристика ультразвуку, механізм терапевтичної дії.
58. Методики визначення наявності ультразвукових коливань у випромінювачі.
59. Методика проведення магнітотерапії, дозування.
60. Методика проведення ультразвукової терапії, дозування.
Показання та протипоказання до проведення ультразвукової терапії.

Розділ 2. Медична реабілітація пацієнтів з захворюваннями різних систем та в педіатрії і геріатрії.

Тема 5. Світлолікування. Аерозольтерапія. Водолікування. Пелюїдотерапія.

Лекція: 2 год. Практичне заняття: 8 год.

ЛЕКЦІЯ 5

План

1. Класифікація та фізична характеристика світлового спектра. Механізм дії інфрачервоного, видимого та ультрафіолетового випромінювання. Визначення біодози.
2. Показання та протипоказання до світлолікування.
3. Правила техніки безпеки під час роботи з лазерним, інфрачервоним та ультрафіолетовим випромінюванням.
4. Аерозольтерапія. Визначення методу. Класифікація та характеристика аерозолів. Механізм дії аерозольтерапії. Апаратура для проведення аерозольтерапії.
5. Показання та протипоказання. Види інгаляцій. Методики проведення аерозольтерапії.
6. Водолікування. Фізіологічна дія води, температурні режими, механізм дії.
7. Процедури водолікування (ванни, душі, компреси, кишкові промивання, обливання, обтирання тощо). Класифікація, механізм лікувальної дії, особливості проведення радонових і вуглекислих ванн. Душі, класифікація їх, фізіотерапевтична дія на організм. Показання та протипоказання до процедури. Поєднання водолікувального чинника з іншими методами фізіотерапії.

ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ 5 П 1

1. Світлолікування. Ознайомлення з апаратурою світлолікувальних кабінетів і правилами роботи з нею. Дотримання правил техніки безпеки під час роботи з апаратурою.
2. Техніка й методика місцевого та загального опромінювання за схемами. Опромінювання ділянок тіла пацієнта. Профілактика опіків.
3. Профілактика опіків.
4. Аерозольтерапія. Механізм дії аерозольтерапії. Ознайомлення з апаратурою. Визначення показань та протипоказань до проведення процедури. Техніка та методика проведення інгаляцій на стаціонарних та портативних апаратах.
5. Дотримання правил техніки безпеки та охорони праці під час роботи з

випромінювачами, аерозолями.

ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ 5 П 2

1. Водолікування. Пелоїдотерапія. Реалізація етапів медсестринського процесу при відпусканні процедур.
2. Водолікування: ознайомлення з оснащенням водолікувальних відділень, технікою безпеки, методикою приготування різних типів ванн.
3. Обов'язки медичних сестер при проведенні водолікувальних процедур. Гігієнічне оброблення ванн, методика відпускання хвойної, скипидарної, гірчичної ванни.
4. Грязелікування: зберігання, регенерація, нагрівання. Техніка проведення грязелікувальних процедур, особливості приготування грязьових (піхвових, ректальних) тампонів та застосування їх. Методика проведення лікувальних процедур озокеритом, парафіном. Ускладнення. Медсестринське спостереження та медсестринська діагностика.

ЛІТЕРАТУРА

Основна

1. Медична і соціальна реабілітація: підручник / В.Б. Самойленко, Н.П. Яковенко, І.О. Петряшев та ін. – 3-є вид., перероб. і доповн. – К. : Медицина, 2023. – 359 с.

Додаткова

1. Медична та соціальна реабілітація: навчальний методичний посібник / С.С. Сапункова, Л.О. Піц. – К.: Медицина, 2018. – 280 с.
2. Медична та соціальна реабілітація: навчально-методичний посібник (І—ІІІ р. а.) / С.С. Сапункова, Л.О. Піц, А.Ф. Гутніцька та ін. – К.: Медицина, 2018. – 280 с.
3. Мисула І.Р., Левицька Л.В., Вакуленко Д.В. Основи медичної та соціальної реабілітації в медсестринстві. – Тернопіль: ТДМУ, 2015. – 444 с.
4. Порада А.М., Солодовник О.В., Прокопчук Н.Є. Основи фізичної реабілітації: Навч. посібник. – 2-е вид. – К.: Медицина, 2018. – 248 с.
5. Козак Д.В., Давибіда Н.О. Фізична реабілітація та основи здорового способу життя. Тернопіль. Укрмедкнига. 2015. – 199 с.

Тема 6. Основи лікувальної фізичної культури. Засоби та форми ЛФК.

Лекція: 2 год. Практичне заняття: 4 год.

ЛЕКЦІЯ 6

План

1. Поняття про лікувальну фізичну культуру.
2. Класифікація фізичних вправ.
3. Засоби та форми лікувальної фізичної культури.
4. Визначення та оцінювання фізичного розвитку і стану здоров'я.

ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ 6

1. Організація роботи кабінету лікувальної фізкультури.
2. Оснащення кабінету ЛФК необхідним обладнанням.
3. Ознайомлення з особливостями методики лікувальної фізичної культури при різних захворюваннях: органів травлення, гінекологічних захворюваннях, патології нервової, серцево-судинної, дихальної системи, опорно-рухового апарату тощо.
4. Реалізація етапів медсестринського процесу під час проведення лікувальної фізкультури.
5. Дотримання правил техніки безпеки, охорони праці та протиепідемічного режиму під час проведення медичного контролю та лікувальної фізкультури.

ЛІТЕРАТУРА

Основна

1. Медична і соціальна реабілітація: підручник / В.Б. Самойленко, Н.П. Яковенко, І.О. Петряшев та ін. – 3-є вид., перероб. і доповн. – К. : Медицина, 2023. – 359 с.

Додаткова

1. Медична та соціальна реабілітація: навчальний методичний посібник / С.С. Сапункова, Л.О. Піц. – К.: Медицина, 2018. – 280 с.
2. Медична та соціальна реабілітація: навчально-методичний посібник (І—ІІІ р. а.) / С.С. Сапункова, Л.О. Піц, А.Ф. Гутніцька та ін. – К.: Медицина, 2018. – 280 с.
3. Мисула І.Р., Левицька Л.В., Вакуленко Д.В. Основи медичної та соціальної реабілітації в медсестринстві. – Тернопіль: ТДМУ, 2015. – 444 с.
4. Порада А.М., Солодовник О.В., Прокопчук Н.Є. Основи фізичної реабілітації: Навч. посібник. – 2-е вид. – К.: Медицина, 2018. – 248 с.
5. Козак Д.В., Давибіда Н.О. Фізична реабілітація та основи здорового способу життя. Тернопіль. Укрмедкнига. 2015. – 199 с.

Тема 7. Основи лікувального масажу.

Лекція: 2 год. Практичне заняття: 4 год.

ЛЕКЦІЯ 7

План

1. Поняття про масаж.
2. Механізми фізіологічної дії на організм людини.
3. Основні види, засоби, прийоми та правила масажу.
4. Окремі методики. Показання і протипоказання.
5. Особливості масажу окремих ділянок тіла в дорослих та дітей.

ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ 7

1. Ознайомлення з оснащенням кабінету і функціональними обов'язками масажиста.
2. Вивчення основних та допоміжних прийомів масажу при різних захворюваннях.
3. Підготовка пацієнта до масажу.
4. Прогладжування, розтирання, розминання, вібрація. Додаткові прийоми масажу.
5. Загальний масаж. Техніка проведення масажу окремих ділянок тіла (голови, шиї, обличчя, грудей, живота, верхніх та нижніх кінцівок).
6. Відпрацювання прийомів масажу та реалізація етапів медсестринського процесу під час проведення масажу.

ЛІТЕРАТУРА

Основна

1. Медична і соціальна реабілітація: підручник / В.Б. Самойленко, Н.П. Яковенко, І.О. Петряшев та ін. – 3-є вид., перероб. і доповн. – К. : Медицина, 2023. – 359 с.

Додаткова

1. Медична та соціальна реабілітація: навчальний методичний посібник / С.С. Сапункова, Л.О. Піщ. – К.: Медицина, 2018. – 280 с.
2. Медична та соціальна реабілітація: навчально-методичний посібник (I—III р. а.) / С.С. Сапункова, Л.О. Піщ, А.Ф. Гутніцька та ін. – К.: Медицина, 2018. – 280 с.
3. Мисула І.Р., Левицька Л.В., Вакуленко Д.В. Основи медичної та соціальної реабілітації в медсестринстві. – Тернопіль: ТДМУ, 2015. – 444 с.
4. Порада А.М., Солодовник О.В., Прокопчук Н.Є. Основи фізичної реабілітації: Навч. посібник. – 2-е вид. – К.: Медицина, 2018. – 248 с.
5. Козак Д.В., Давибіда Н.О. Фізична реабілітація та основи здорового способу життя. Тернопіль. Укрмедкнига. 2015. – 199 с.

Тема 8. Реабілітація пацієнта із захворюваннями внутрішніх органів і систем.

Лекція: 2 год. Практичне заняття: 4 год.

ЛЕКЦІЯ 8

План

1. Основні принципи та методики реабілітації пацієнта на різних етапах.
2. Роль фізичних факторів у комплексі лікувально-профілактичних заходів. Застосування фізіотерапевтичних методів,
3. Взаємозв'язок соціально-психологічних факторів і соматичних показників у процесі трудової адаптації.
4. Застосування скоординованих призначень медичних, соціальних та професійних засобів з метою пристосування пацієнта до нового способу життя.

ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ 8

1. Медсестринське обстеження та оцінювання стану здоров'я пацієнта для визначення комплексу реабілітаційних заходів при інфаркті міокарда, гіпертонічній хворобі, ішемічній хворобі серця, пневмонії, бронхіальній астмі, гастриті, виразковій хворобі, гломерулопієлонефриті, цукровому діабеті, пневмоконіозах із врахуванням показань та протипоказань.
2. Складання, демонстрація та проведення індивідуальних програм реабілітації.
3. Обґрунтування використання фізіотерапевтичних і гідропатичних процедур, лікувальної фізкультури, масажу на всіх етапах реабілітації при перерахованих вище захворюваннях.
4. Дотримання правил техніки безпеки, охорони праці, протиепідемічного режиму під час проведення реабілітаційних заходів.

ЛІТЕРАТУРА

Основна

1. Медична і соціальна реабілітація: підручник / В.Б. Самойленко, Н.П. Яковенко, І.О. Петряшев та ін. – 3-є вид., перероб. і доповн. – К. : Медицина, 2023. – 359 с.

Додаткова

1. Медична та соціальна реабілітація: навчальний методичний посібник / С.С. Сапункова, Л.О. Піщ. – К.: Медицина, 2018. – 280 с.
2. Медична та соціальна реабілітація: навчально-методичний посібник (І—ІІІ р. а.) / С.С. Сапункова, Л.О. Піщ, А.Ф. Гутніцька та ін. – К.: Медицина, 2018. – 280 с.
3. Мисула І.Р., Левицька Л.В., Вакуленко Д.В. Основи медичної та соціальної реабілітації в медсестринстві. – Тернопіль: ТДМУ, 2015. – 444 с.

4. Порада А.М., Солодовник О.В., Прокопчук Н.Є. Основи фізичної реабілітації: Навч. посібник. – 2-е вид. – К.: Медицина, 2018. – 248 с.
5. Козак Д.В., Давибіда Н.О. Фізична реабілітація та основи здорового способу життя. Тернопіль. Укрмедкнига. 2015. – 199 с.

Тема 9. Реабілітація пацієнта з хірургічними та неврологічними захворюваннями.

Лекція: 2 год. Практичне заняття: 8 год.

ЛЕКЦІЯ 9

План

1. Реабілітаційні заходи при пошкодженнях грудної клітки, органів черевної порожнини, кінцівок, травмах хребта і таза; функціональні розлади, тимчасова втрата працездатності, інвалідність після оперативних втручань.
2. Основні завдання відновного лікування при захворюваннях і травмах головного мозку. Відновлення порушених функцій.
3. Значення фізичної, психологічної, трудової реабілітації.

ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ 9 П 1

1. Реалізація етапів медсестринського процесу під час проведення комплексу реабілітаційних заходів.
2. Визначення наявності показань та протипоказань до призначення комплексу реабілітаційних заходів у ранній та пізній післяопераційний період з приводу оперативних втручань на органах черевної порожнини, грудної клітки, судинах кінцівок.
3. Соціальна, психологічна, професійна, педагогічна реабілітація пацієнтів з хірургічною патологією на різних етапах.
4. Дотримання правил техніки безпеки, охорони праці, протиепідемічного режиму та професійної безпеки під час проведення реабілітаційних заходів.

ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ 9 П 2

1. Реалізація етапів медсестринського процесу під час проведення комплексу реабілітаційних заходів.
2. Визначення наявності показань та протипоказань до призначення комплексу реабілітаційних заходів пацієнтам з захворюваннями нервової системи.

3. Соціальна, психологічна, професійна, педагогічна реабілітація пацієнтів з неврологічною патологією на різних етапах.
4. Дотримання правил техніки безпеки, охорони праці, протиепідемічного режиму та професійної безпеки під час проведення реабілітаційних заходів.

ЛІТЕРАТУРА

Основна

1. Медична і соціальна реабілітація: підручник / В.Б. Самойленко, Н.П. Яковенко, І.О. Петряшев та ін. – 3-є вид., перероб. і доповн. – К. : Медицина, 2023. – 359 с.

Додаткова

1. Медична та соціальна реабілітація: навчальний методичний посібник / С.С. Сапункова, Л.О. Піц. – К.: Медицина, 2018. – 280 с.
2. Медична та соціальна реабілітація: навчально-методичний посібник (І—ІІІ р. а.) / С.С. Сапункова, Л.О. Піц, А.Ф. Гутніцька та ін. – К.: Медицина, 2018. – 280 с.
3. Мисула І.Р., Левицька Л.В., Вакуленко Д.В. Основи медичної та соціальної реабілітації в медсестринстві. – Тернопіль: ТДМУ, 2015. – 444 с.
4. Порада А.М., Солодовник О.В., Прокопчук Н.Є. Основи фізичної реабілітації: Навч. посібник. – 2-е вид. – К.: Медицина, 2018. – 248 с.
5. Козак Д.В., Давибіда Н.О. Фізична реабілітація та основи здорового способу життя. Тернопіль. Укрмедкнига. 2015. – 199 с.

Тема 10. Відновне лікування та реабілітація пацієнтів у педіатрії та геріатрії.

Лекція: 2 год. Практичне заняття: 8 год.

ЛЕКЦІЯ 10

План

1. Основні завдання відновного лікування при патології і захворюваннях опорно-рухового апарату в дітей (кривошия, дисплазія кульшових суглобів, дефекти постави, сколіоз, клишоногість, плоскостопість).
2. Відновлення порушених функцій за допомогою лікувальної фізкультури, масажу, фізіотерапевтичних процедур.
3. Фізіологічне і передчасне патологічне старіння. Особливості вікових змін органів і систем організму.
4. Профілактичні заходи: фізичні вправи, загартування, раціональний режим харчування, діяльності та відпочинку.
5. Значення фізичної та психологічної реабілітації.

ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ 10 П 1

1. Медсестринське обстеження пацієнтів педіатричних відділень та оцінювання стану здоров'я для визначення комплексу реабілітаційних заходів при виявленні патології внутрішніх органів.
2. Визначення наявності показань та протипоказань до призначення комплексу реабілітаційних заходів.
3. Складання плану медсестринських втручань при патологіях та захворюваннях опорно-рухового апарату в дітей (кривошії, дисплазії кульшових суглобів, порушеннях постави, клишоногості, плоскостопості).
4. Дотримання правил техніки безпеки, охорони праці, протиепідемічного режиму та професійної безпеки під час проведення реабілітаційних заходів.

ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ 10 П 2

1. Реалізація індивідуальних програм реабілітації для пацієнтів з деструктивно-дегенеративними захворюваннями опорно-рухового апарату (ревматоїдному артриті, деформівному остеоартрози, остеопорозі тощо), атеросклеротичними ураженнями судин кінцівок, серця, центральної нервової системи, внутрішніх органів, порушеннями обміну речовин (цукровому діабеті, подагрі, гіпо- та гіпертиреозі, ожирінні), ферментативними порушеннями системи органів травлення (атрофічному гастриті, хронічному панкреатиті), зниженні реактивності організму.
2. Психологічна, педагогічна, професійна реабілітація педіатричних та геріатричних пацієнтів. Працетерапія.
3. Оформлення затвердженої та медсестринської документації при проведенні соціальної реабілітації (скерування на МСЕК, ЛКК) тощо.
4. Дотримання правил техніки безпеки, охорони праці, протиепідемічного режиму та професійної безпеки під час проведення реабілітаційних заходів.

ЛІТЕРАТУРА

Основна

1. Медична і соціальна реабілітація: підручник / В.Б. Самойленко, Н.П. Яковенко, І.О. Петряшев та ін. – 3-є вид., перероб. і доповн. – К. : Медицина, 2023. – 359 с.

Додаткова

1. Медична та соціальна реабілітація: навчальний методичний посібник / С.С. Сапункова, Л.О. Піц. – К.: Медицина, 2018. – 280 с.
2. Медична та соціальна реабілітація: навчально-методичний посібник (І—ІІІ р. а.) / С.С. Сапункова, Л.О. Піц, А.Ф. Гутніцька та ін. – К.: Медицина, 2018. – 280 с.
3. Мисула І.Р., Левицька Л.В., Вакуленко Д.В. Основи медичної та соціальної реабілітації в медсестринстві. – Тернопіль: ТДМУ, 2015. – 444 с.
4. Порада А.М., Солодовник О.В., Прокопчук Н.Є. Основи фізичної реабілітації: Навч.

посібник. – 2-е вид. – К.: Медицина, 2018. – 248 с.

5. Козак Д.В., Давибіда Н.О. Фізична реабілітація та основи здорового способу життя. Тернопіль. Укрмедкнига. 2015. – 199 с.

Тема 11. Охорона праці в галузі.

ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ 11

Дотримуватися правил техніки безпеки, охорони праці, протиепідемічного режиму та професійної безпеки під час проведення реабілітаційних заходів.

САМОСТІЙНА РОБОТА

(перелік питань, які виносяться на самостійне вивчення)

1. Сучасні уявлення про механізми дії фізичних чинників (методів лікування).
2. Роль вітчизняних учених у теоретичному обґрунтуванні та розробленні фізичні методи лікування (А.Є. Щербаков, П.Г. Мезерницький, С.А. Бруштейн, А.І. Абрикосов, С.Б. Вермель, А.Ф. Парфьонов, А.Р. Киричинський, М.Я. Ясиновський, А.Н. Обросов та ін..)
3. Методика обробляння прокладок (прокладки індиферентні, марковані) для різних лікарських речовин.
4. Вимоги до розташування приміщень фізіотерапевтичних відділень.
5. Синусоїдальні модульовані струми. Фізична характеристика.
6. Апарати «Ампліпульс».
7. Фізіологічна дія діадинамічних струмів.
8. Магнітотерапія – постійне та змінне магнітне поля: механізм дії, техніка, методика процедури, показання, протипоказання.
9. Лікування ультразвуком – механізм дії, дозування, техніка, методика, показання, протипоказання.
10. Аерозольотерапія – аерозолі й електроаерозолі.
11. Лазеротерапія – принцип дії, застосування лазерного випромінювання, техніка безпеки.
12. Кліматотерапія – види, діючі чинники.
13. Організація роботи кабінету ЛФК.
14. Рухові режими.
15. Види і засоби масажу.
16. Правила масажу і техніка.
17. Види реабілітації, види активаційної терапії.

18. Реабілітація пацієнтів з різними захворюваннями.
19. Реабілітація пацієнтів з різними захворюваннями.
20. Особливості реабілітації пацієнтів похилого віку.

ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ ДО ЗАЛКУ

1. Інгаляційна терапія. Аерозольтерапія, лікувальні суміші, що застосовуються для інгаляцій.
2. Фізіологічна дія інфрачервоного, видимого та ультрафіолетового випромінювання.
3. Біодоза, її значення.
4. Схеми ультрафіолетового опромінювання.
5. Ускладнення, що виникають при УФ-опромінюванні, причини.
6. Варіанти місцевого опромінювання.
7. Види фізіопрофілактики.
8. Лазеротерапія, показання, протипоказання.
9. Фізіологічна дія теплолікувальних середовищ.
10. Загальна характеристика водолікувальних процедур і пелоїдотерапії.
11. Класифікація водолікувальних процедур.
12. Класифікація ванн за складом, температурою, тривалістю.
13. Класифікація душів за тиском, температурою, формою струменя.
14. Класифікація лікувальних грязей.
15. Зберігання, регенерація, нагрівання лікувальних грязей.
16. Механізм дії парафіно- та озокеритолікування.
17. Методики лікування глиною, піском.
18. Методики парафіно- та озокеритолікування.
19. Визначення курорту, санаторію, їх класифікація.
20. Принципи лікування на курортах, показання, протипоказання.
21. Вплив фізичних вправ на організм людини.

22. Форми та засоби лікувальної фізкультури.
23. Основні завдання медичного контролю.
24. Основні антропометричні вимірювання та функціональні проби.
25. Коригувальні вправи при сколіозі.
26. Особливості ЛФК при травмах опорно-рухового апарату.
27. Дихальні вправи, їх роль при захворюваннях органів дихання.
28. Дія масажу на органи і системи.
29. Види масажу. Класифікація прийомів класичного масажу за методом Вербова.
30. Особливості масажу на різних ділянках тіла.
31. Санітарно-освітня робота з пацієнтами стосовно проведення соціальної, психологічної, професійної та педагогічної реабілітації.
32. Визначення показників ефективності реабілітації.
33. Дотримання правил техніки безпеки, охорони праці, протиепідемічного режиму, особистої гігієни під час роботи з апаратурою та відпускання процедур.

ПОТОЧНИЙ І ПІДСУМКОВИЙ КОНТРОЛЬ

Поточний контроль – здійснюється під час практичних та семінарських занять, а також шляхом відпрацювання заборгованостей і незадовільних оцінок, проведення індивідуальних консультацій.

Модульний контроль – здійснюється у формі контрольної роботи або тестування по завершенні вивчення певного модулю з курсу.

Підсумковий контроль – семестровий іспит (залік).

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ЗНАНЬ ТА ВМІНЬ

1. Оцінка **"відмінно"** виставляється, якщо студент:

- глибоко, ґрунтовно, всебічно та систематизовано засвоїв весь програмний матеріал,
- вичерпно, послідовно, грамотно та логічно його викладає,
- правильно обґрунтовує прийняті рішення, має різнобічні навички, прийоми, виконання практичних робіт, виявляє вміння самостійно узагальнювати та викладати матеріал, не допускаючи помилок,
- видозмінення завдання не викликає у нього складності,
- виявляє знання основної та знайомство з додатковою літературою, передбачених програмою на рівні творчого використання,

2. Оцінка **"добре"** виставляється, якщо студент:

- твердо знає програмний матеріал,
- грамотно і по суті викладає його, не допускає суттєвих неточностей у відповіді на питання,
- може правильно застосувати теоретичні положення і володіє необхідними навичками при виконанні практичних завдань на рівні аналогічного відтворення.

3. Оцінка **"задовільно"** виставляється, якщо студент:

- засвоїв тільки основний матеріал на рівні репродуктивного відтворення, але не знає окремих деталей,
- припускається неточностей,
- недостатньо вірних формулювань,
- порушує послідовність у викладі матеріалу,
- відчуває труднощі під час виконання практичних завдань.

4. Оцінка **"незадовільно"** виставляється, якщо студент:

- не знає значної частини програмного матеріалу,
- допускає суттєві помилки,
- з великим труднощами виконує практичні роботи на рівні нижче репродуктивного відтворення.

ЛІТЕРАТУРА

Основна

1. Медична і соціальна реабілітація: підручник / В.Б. Самойленко, Н.П. Яковенко, І.О. Петряшев та ін. – 3-є вид., перероб. і доповн. – К. : Медицина, 2023. – 359 с.

Додаткова

1. Медична та соціальна реабілітація: навчальний методичний посібник / С.С. Сапункова, Л.О. Піщ. – К.: Медицина, 2018. – 280 с.
2. Медична та соціальна реабілітація: навчально-методичний посібник (I—III р. а.) / С.С. Сапункова, Л.О. Піщ, А.Ф. Гутніцька та ін. – К.: Медицина, 2018. – 280 с.
3. Мисула І.Р., Левицька Л.В., Вакуленко Д.В. Основи медичної та соціальної реабілітації в медсестринстві. – Тернопіль: ТДМУ, 2015. – 444 с.
4. Порада А.М., Солодовник О.В., Прокопчук Н.Є. Основи фізичної реабілітації: Навч. посібник. – 2-е вид. – К.: Медицина, 2018. – 248 с.
5. Козак Д.В., Давибіда Н.О. Фізична реабілітація та основи здорового способу життя. Тернопіль. Укрмедкнига. 2015. – 199 с.

Міжпредметна інтеграція

	Дисципліна	Знати	Вміти
1	Попередня дисципліна: анатомія людини, фізіологія, ріст і розвиток людини, основи	— правила техніки безпеки, охорони праці в галузі, протиепідемічного режиму, професійної	— дотримуватись правил техніки безпеки, охорони праці в галузі, протиепідемічного режиму,

	медсестринства.	безпеки у реабілітаційних відділеннях і при роботі з фізіотерапевтичною апаратурою. Заходи безпеки при роботі з електроприладами, апаратами, що працюють під тиском, балонами з газом; — права та обов'язки медичних сестер профільних відділень; — техніку та методику проведення електропроцедур; — фізіологічну та лікувальну дію на організм фізичних чинників; — покази та протипокази до призначення фізіотерапевтичних процедур.	професійної безпеки у реабілітаційних відділеннях і при роботі з фізіотерапевтичною апаратурою, апаратами, що працюють під тиском, балонами з газом; — проводити медсестринське обстеження пацієнтів терапевтичного, хірургічного, неврологічного, педіатричного, геріатричного профілів, які підлягають реабілітації; — оцінювати стан здоров'я пацієнта для призначення електропроцедур, як реабілітаційного чинника; — надавати невідкладну допомогу пацієнтам при ураженні електричним струмом.
2	Наступна дисципліна: медсестринство в сімейній медицині, медсестринство в геріатрії та геронтології, медсестринство в терапії, медсестринство в хірургії, медсестринство в педіатрії.	— техніку та методику проведення електропроцедур; — фізіологічну та лікувальну дію на організм фізичних чинників; — покази та протипокази до призначення фізіотерапевтичних процедур; — критерії вибору пацієнтів для санаторно-курортного	— проводити медсестринське обстеження пацієнтів терапевтичного, хірургічного, неврологічного, педіатричного, геріатричного профілів, які підлягають реабілітації; — оцінювати стан здоров'я пацієнта для призначення електропроцедур, як реабілітаційного

		лікування.	чинника; — надавати невідкладну допомогу пацієнтам при ураженні електричним струмом; — проводити медсестринське обстеження пацієнтів для визначення показів та протипоказів
3	Внутрішньодисциплінарна інтеграція.	— засоби та заходи соціальної, педагогічної, професійної, психологічної реабілітації; — чинні накази та нормативно-правові акти, що регламентують діяльність медичної сестри відділення реабілітації та фізіотерапії.	— виконувати обов'язки медичної сестри реабілітаційного відділення всіх рівнів і профілів; — проводити санітарно-освітню роботу в реабілітаційному відділенні та з окремими пацієнтами, їх рідними та близькими; — вести затверджену та медсестринську документацію у відповідності до вимог діючих наказів МОЗ України.